

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-64 (Devralma)
Karar Sayısı : 04-49/663-167
Karar Tarihi : 29.7.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN

B. RAPORTÖR : Harun ULU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - WT Fünfzigste Verwaltungs GmbH
Temsilcisi: Av. Dr. Mehmet KÖMÜRCÜ
İnönü Cad. Ongan Apt. No:53 Kat:4
Gümüşsuyu-İstanbul

D. TARAFLAR

: - WT Fünfzigste Verwaltungs GmbH
Wilhelm-Hauff-Straße 2, 60325 Frankfurt am Main
ALMANYA

- Bayer Chemicals AG
Bayerwerk, Gebaude K 10, Room 1.209
D-51368 Leverkusen - ALMANYA

- Hoechst AG
Industriepark Hoechst, Gebaude K 703
D-65926 Frankfurt am Main - ALMANYA

- BASF AG
ZFM-D 100 Ludwigshafen - ALMANYA

E. DOSYA KONUSU: WT Fünfzigste Verwaltungs GmbH'in DyStar Textilfarben KG ve DyStar GmbH'in tüm hisselerini devralması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 21.6.2004 tarih, 3334 sayı ile giren ve en son 8.7.2004 tarih, 3688 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.7.2004 tarih, 2004-1-64/Öİ-04-HU sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu,

23.7.2004 tarih, REK.0.05.00.00/130 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-49 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Platinum Equity LLC'ye bağlı WT Fünfzigste Verwaltungs GmgH'nın DyStar Textilfarben KG ile DyStar GmbH'in hisselerini devralması işleminin, tarafların ilgili ürün pazarlarındaki paylarının ve cirolarının toplamı yönüyle, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında bildirim tabii olduğu, ancak devralma sonucunda hakim durum yaratılmasının veya var olan bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olmadığı,

- taraflar arasında imzalanan Hisse Alım Anlaşması'nın 18. maddesinde yer alan rekabet yasağının süresinin iki yıla indirilmesi şartıyla işleme izin verilmesinin uygun olacağı

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. WT Fünfzigste Verwaltungs GmbH (WT Fünfzigste)

WT Fünfzigste, Bayer Chemicals AG, Hoechst AG and BASF AG tarafından kontrol edilen DyStar KG'nin hisseleri ile aynı şirketlerin DyStar GmbH'deki hisselerinin tamamını devralmak amacıyla Platinum Equity, LLC (Platinum) tarafından kurulmuş Almanya kökenli bir limited şirkettir. WT Fünfzigste'nin sadece bu devralma işleminin gerçekleştirilmesi amacı ile yeni kurulmuş olması nedeniyle Türkiye'de ve diğer ülkelerde herhangi bir faaliyeti yoktur.

WT Fünfzigste'nin ana şirketi olan Platinum, dünyanın çeşitli yerlerindeki şirketlere yatırım yapan Amerika Birleşik Devletleri menşeli bir limited şirkettir. Platinum halka açık olmayan bir şirket olup, herhangi bir şirket tarafından kontrol edilmemektedir. Platinum'un portföyü ağırlıklı olarak telekomünikasyon, data transferi, networks, bilgisayar programları, endüstriyel bilgi sistemleri ve lojistik hizmetleri veren şirketlere dayanmaktadır. Platinum, devre konu DyStar'ın belli başlı faaliyet alanları olan tekstil boyaları, pigment boyalar, boya, parlaticılar ve diğer boya malzemeleri pazarında veya bu pazarların yatay veya dikey benzerlik bulunan boya ana malzemeleri üretimi, tekstil veya tekstil iplikleri üretimi veya herhangi bir şekilde tekstil boyaları sağlanması veya kullanılmasıyla ilgili sektörlerde faaliyet göstermemektedir. Platinum, Türkiye'deki bağlı şirketi Nextiraone İletişim Çözümleri Şirketi'ni (Nextiraone Communication Solutions 2004 yılı başlarında devretmiştir.

H.1.2. DyStar Textilfarben KG (DyStar KG) / DyStar Textilfarben GmbH (DyStar GmbH)

DyStar KG, Bayer Chemicals AG, Hoechst AG ve BASF AG tarafından kontrol edilen, Alman kanunlarına göre kurulmuş bir şirkettir. Şirketin ortaklık yapısına Tablo-1'de yer verilmiştir.

Tablo 1 - DyStar KG'nin Ortaklık Yapısı

Hissedarın Unvanı	Ortaklık Payı (%)
Bayer Chemicals AG	35
Hoechst AG	35
BASF AG	30

DyStar GmbH da Alman kanunlarına göre kurulmuş bir şirkettir. DyStar GmbH'in ortaklık yapısına ise Tablo-2'de yer verilmiştir.

Tablo 2 - DyStar GmbH'nin Ortaklık Yapısı

Hissedarın Unvanı	Ortaklık Payı (%)
Bayer Chemicals AG	35
Hoechst AG	35
BASF AG	30

DyStar KG ve DyStar GmbH (DyStar), Türkiye ve diğer ülkelerde tekstil boya malzemeleri piyasasında faaliyet göstermektedir. DyStar'ın faaliyetleri tekstil boyalarının seçimi ve uygulanması konusunda danışmanlık hizmeti verilmesini de kapsamaktadır. Bununla birlikte, DyStar'ın çok küçük miktarlarda gerçekleştirdiği kimyasal madde üretiminin hemen hemen tamamı Bayer AG ve BASF AG tarafından satın alınmaktadır. DyStar ayrıca paketleme, tedarik zinciri hizmetleri, leasing, çevresel ve teknik hizmetler ve tekstil kimyasalları alanında Türkiye dışında diğer Avrupa ülkelerinde gerçekleştirdiği faaliyetlerinden de küçük miktarlarda satış gelirleri elde etmektedir.

DyStar GmbH Türkiye'de DyStar Tekstil Boyaları Ticaret Ltd. Şti. ve DyStar Tekstil Boya ve Teknoloji Sanayi Ticaret Ltd. Şti'nin hakim ortağı konumundadır. DyStar GmbH'nin bağlı ortaklıkları olan DyStar Tekstil Boyaları Ticaret Ltd. Şti. ve DyStar Tekstil Boya ve Teknoloji Sanayi Ticaret Ltd. Şti.'deki hisse oranı sırası ile % 98.94 ve % 99.95'tir. Bu bağlı şirketlerin Türkiye'de üretimi bulunmamakta olup, DyStar ürünlerinin pazara sunulması konusunda faaliyet göstermektedirler.

H.1.3. Bayer Chemicals AG

Bayer Chemical AG esas ana şirketi Bayer AG olan Bayer Grubu'nun bir parçasıdır. Bayer sağlık ürünleri, bitki endüstrisi, polymer ve kimyasal maddelerin üretiminden oluşan dört ana alanda faaliyet gösteren dünya çapında bir şirkettir. Bayer AG'nin DyStar'ın faaliyet gösterdiği ilgili pazarlarda faaliyeti bulunmamaktadır.

H.1.4. Hoeschst AG

Hoeschst AG ve Rhone-Poulenc unvanlı şirketlerin birleşmesi sonucu Aventis'in kurulmasını takiben Hoeschst AG'nin organizasyonel rolü ve amacı değişmiştir. Hoeschst AG şu anda Aventis logosu altında ve Aventis'in bir bağlı şirketi konumunda faaliyet göstermektedir. Aventis'in ana faaliyet alanını tıbbi ilaçlar üretimi oluşturmaktadır. Aventis ve Hoeschst AG'nin DyStar'ın faaliyet gösterdiği ilgili pazarlarda faaliyeti bulunmamaktadır.

H.1.5. BASF AG

BASF AG kimyasal maddeler sektöründe aktif olup, ürün yelpazesi temel petrokimyasal ve inorganik maddeler ile başlayıp ara mallar ve nihai ürünlere kadar uzanmaktadır. BASF AG petrol üretimi faaliyetlerinde de bulunmaktadır. BASF AG'nin DyStar'ın faaliyet gösterdiği ilgili pazarlarda faaliyeti bulunmamaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Tekstil terbiyesinin en önemli kısımlarından birisi de ürünün (iplik, kumaş, elyaf vs.) boyanmasıdır. Tekstil boyaları, tekstil ürünlerine renk kazandırmanın yanı sıra bu ürünlere sahip olması istenen ışık, sürtünme, ter, su ve ütü haslıkları gibi özellikleri kazandırmak için uygulanan kimyevi maddelerdir.

Terbiye işleminin en önemli girdilerinden olan tekstil boyaları, doymamış organik bileşikler olup kimyasal içerikleri değişik en az iki molekülden oluşurlar ve tekstil liflerinin boyanmasında kullanılırlar. Bu moleküllerden, boya taşıyıcı olarak adlandırılan bir molekül rengi oluştururken diğer molekül de rengin tekstil lifi üzerinde tutunmasını sağlar. Boyalar, ayrı üretim süreçlerinde değişik yöntemlerle elde edilen iki molekülün üçüncü bir üretim aşamasında birleştirilmesiyle elde edilir.

Genel anlamda renk, renk tonları ve nüansları boya kimyasında değişik organik maddeler ve bu maddelerin ışık etkisi altında insanın algılamasına yönelik etkileri olarak kabul edilir. Birçok boyanın karıştırılması ile ek renk tonları elde edebilmenin mümkün olduğu boyama endüstrisinde, renk indeksine göre yaklaşık 10 ile 12.000 arasında boya çeşidi bulunmaktadır. Tekstil boyaları, çeşitli renklerin kullanılmasıyla yeni renklerin elde edilebilmesi nedeniyle, sahip oldukları renge göre gruplandırılmamaktadır.

Rengün lif üzerine tutunmasını sağlayan ikinci boya molekülünün, kimyasal olarak iki değişik maddeyi birbirine bağlama yeteneğine sahip olması gerekir. Bu molekülün renk molekülünü kendisine bağlaması ve daha sonra life tespit etmesi veya kimyasal bir tepkime sonucu lif ile kaynaştırması gerekmektedir. Bu nedenle, boyaların değişik yüzey özelliklerine sahip olan tekstil liflerinde (doğal, viskos, sentetik) kullanılabilmesi için, lifin türüne uyum sağlayan kimyasal moleküllere sahip olması gerekmektedir.

Selüloz lifleri (pamuk, keten, kevenevir, viskoz vs.) tüm kullanım alanlarında reaktif, direkt, vat, kükürt ve naftol boyaları ile boyanabilirler. Söz konusu 5 selüloz boyası selüloz liflerin boyanmasından başka bir uygulama için uygun değildir. Doğal liflerden olan yün ve ipeğin boyanmasında asit boyalar kullanılır. Sentetik liflerden polyester lifler yalnızca dispers boyalar ile boyanabilirken poliakril nitril lifler sadece bazik boyalar ve polyamid lifler sadece asit boya ile boyanabilmektedir. Tekstil boyalarından baskılı boyama için kullanılan pigmentler ise lif türünden bağımsız olarak her çeşit lifin boyanması için kullanılırlar.

Bu çerçevede, tekstil boyalarının genel kullanım alanlarına Tablo-3'de yer verilmiştir.

Tablo 3 - Tekstil Boyalarının Genel Kullanım Alanları

LİF TÜRÜ	UYGUN TEKSTİL BOYASI
<u>1.Doğal Lifler</u>	
A- Selüloz lifler (Pamuk, keten, viskoz)	Reaktif Vat Direkt Kükürt Naftol
B- Yün ve İpek	Asit
<u>2.Sentetik Lifler</u>	
A-Poliamid B-Polyester C-Polyakrilnitol	Asit Dispers Bazik
<u>3. Her Tür Lif</u>	Pigment

Genel olarak kullanıldıkları liflerin türüne göre sınıflandırılan tekstil boyalarının daha alt gruplar halinde sınıflandırılmasında sahip oldukları haslık özellikleri etkili olmaktadır. Haslık, tekstil ürününün ışık, sürtünme (dayanıklılık), su gibi etmenler karşısında gösterdiği özelliklerdir. Tekstil boyalarının kullanım alanları ve haslıkları hakkında bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Reaktif Boyalar: Selüloz ile kimyasal bir bağ oluşturan ve suda çözülebilen boyalardır. Reaktif boyamanın avantajı, temiz ve parlak renk tonları ile iyi ışık ve yıkama mukavemeti sağlamasıdır. Dolayısıyla bu boyalar yüksek haslıklara sahiptirler.

Vat Boyalar: Selüloz liflerini boyamak için kullanılan ve suda çözülmeyen, sadece belli kimyevi maddelerle çözünür hale getirilen boyalardır. Vat boya ile boyanan selüloz lifleri suda çözülmeyen boya maddesi sayesinde son derece yüksek yıkama ve ışık mukavemetine sahiptirler. Bunun yanında, diğer tekstil boyalarında pek rastlanmayan bir klor mukavemeti gösterirler. Bu ayrıcalıklı haslık özellikleri diğer selüloz boyaları ile elde edilemez.

İndigo: İndigo, bitki kökünden ya da bunun suni taklitlerinden elde edilen, suda çözülmeyen boyalardır. Aslında bir vat boya olan indigo, yıkandıkça ağarması nedeniyle bu gruptan ayrılır. Sadece kot kumaşı boyamada kullanılan indigo boyaya bu alanda ikame olacak başka bir tekstil boyası bulunmamaktadır.

Direkt Boyalar: Suda iyi çözünürler ve sudaki çözeltileri direkt olarak selüloz lifine geçtiğinden bu şekilde adlandırılırlar. Direkt boyalar, tekstil boyaları arasında en basit boyama tekniğine ihtiyaç duyan boya grubudur. Buna karşın suda iyi çözülmeleri, lif üzerine çok sıkı yapışmamaları nedeniyle yıkama dirençleri azdır ve düşük haslıklara sahiptirler.

Kükürtlü Boyalar: Suda çözülmeyen boyalardır. Kükürtlü boyalar, kullanım metodları itibarıyla vat boyalara benzerlik gösterse de, düşük haslık özelliği

nedeniyle vat boyalar yerine ikame edilemezler. Maliyet açısından en ucuz boyalardır.

Tablo-4'te, selüloz lifini boyamada kullanılan ürünlerin tüketim açısından önemli olan ekonomiklik, mukavemet, işlem emniyeti, çevreye etkisi gibi kriterlere yer verilmiştir.

Tablo 4 - Boyamada Kullanılan Ürünlerin Tüketim Açısından Önemli Kriterleri

	Ekonomiklik	Mukavemet	Emniyet	Kullanım Kolaylığı	Çevreye Etki
Reaktif	3-4	4	4	4	4
Vat	3	5	3-4	3-4	3-4
Kükürtlü	5	4	3-4	3	2-3
Direkt	4-5	3-4	3-4	5	4-5

(Değerlendirme: 1 Çok kötü, 2 kötü, 3 orta, 4 iyi, 5 çok iyi)

Asit Boyalar: Suda çözülen, yün, ipek ve polyamid elyafını boyayan boya gruplarındandır. Elyafı iyonik olarak bağlanırlar. Işık haslıkları sınırlıdır.

Dispers Boyalar: Polyester liflerini boyamada kullanılan, suda çözülmeyen boyalardır. Banyoda eşit olarak dağılırlar. Diğer tekstil boya ile ikame edilme imkanı yoktur.

Bazık Boyalar: Poliakrilnitrit liflerinin boyanmasında kullanılan, suda çözünebilir maddelerdir. Diğer tekstil boya ile ikame edilemez.

Pigment: Baskı boyama işlemlerinde, lif türünden bağımsız olarak kullanılırlar. Pigmentleri lif üzerine tespit etmek için "yapıştırıcı" denilen uygun yardımcı maddelere ihtiyaç duyulur. Boyama işlemi, yapıştırıcının boya maddesini içine alıp lif üzerine tespit etmesi şeklinde gerçekleşir.

İlgili ürün pazarı; özelliği, kullanım amacı ve fiyatı açısından tüketici gözünde denk olan ürünlerden oluşmaktadır. Ürünlerin aynı ilgili ürün pazarında kabul edilebilmesi noktasında, talep veya bazı durumlarda arz yönünden birbirlerinin yerine ikame edilmesinin mümkün olması gerekmektedir.

Talep açısından hareket edildiğinde, boyaların boyanacak liflere bağlanması halinde birbirinin yerine kullanılması mümkündür. Böyle bir durumda; selüloz lifleri, yün-ipek ve poliamidi, polyesteri ve polyakrili boyamada kullanılan boya gruplarından her bir grubun ayrı ilgili ürün pazarı oluşturduğu sonucu çıkarılabilecektir. Ancak, yukarıda değinildiği gibi, doğal liflerden selüloz lifleri boyamada kullanılan boyaların, ürüne sağladıkları haslıkların ve kullanım amaçlarının birbirinden farklı olması nedeniyle birbirinin yerine kullanılması, elde edilmek istenen sonuç bakımından mümkün değildir. Bu nedenle, selüloz liflerin boyanmasında kullanılan boyaların her birinin ayrı ürün pazarı olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Diğer yandan, tekstil boya üretiminin süreçlerinin birbirinden farklı olması, birinin üretiminden diğerinin üretimine geçilmesinin ilave yatırımlar gerektirmesi nedeniyle ekonomik değildir. Bu açıklamalar ışığında devralma işlemine konu olan, taraflardan en az birinin etkinlik gösterdiği ilgili ürün pazarları;

- Reaktif boyalar,
 - Vat boyalar,
 - İndigo boyalar,
 - Direkt boyalar,
 - Kükürtlü boyalar,
 - Asit boyalar,
 - Dispers boyaları
 - Katyonik Boyalar
 - Pigmentler
- olarak en dar şekilde belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Ürünlerin üretim, kullanım, nakliye, vs. gibi özellikleri göz önünde tutularak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Devralma İşlemi

Alıcı Platinum ile satıcılar Bayer Chemicals AG, Hoechst AG ve BASF AG arasında imzalanan Hisse Alım Sözleşmesi uyarınca, DyStar'ın münhasır kontrolünü, bağlı şirketi WT Fünfzigste vasıtasıyla devralacaktır. Bu devir neticesinde, DyStar GmbH'in Türkiye'deki bağlı şirketleri DyStar Tekstil Boyaları Tic. Ltd. Şti. ve DyStar Tekstil Boya ve Teknoloji San. Tic. Ltd. Şti. unvanlı şirketlerin kontrolü de Platinum Equity LLC'ye geçecektir. Bu nedenle, bildirim konu olan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendi anlamında bir devralma işlemidir.

Bu noktada, işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında bildirim tabi olup olmadığı belirlenmesi gerekmektedir. 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde; "*birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur.*" şeklinde düzenleme getirilmiştir.

Alıcı WT Fünfzigste'nin Türkiye'de faaliyeti olmadığı için cirosu da bulunmamaktadır. 2003 yılında DyStar'ın doğrudan veya ortakları aracılığıyla Türkiye'de elde ettiği toplam ciro yaklaşık 110.934.938.000.000. DyStar'ın ve rakiplerinin 2003 yılı itibarıyla ilgili pazarlardaki pazar paylarına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir¹.

¹ Bu bilgiler DyStar tarafından bilinen rakiplerin isimlerini içermekle birlikte pazarda yer alan tüm rakiplerin isimleri taraflarca bilinmemektedir. Zira, Hindistan ve Çin gibi ülkelerde çok sayıda üretici bulunmaktadır. Bu nedenle taraflar rakip firmaları belirleyemedikleri pazarlarda ilgili ürünün menşeyini tespit etmişlerdir.

Tablo 5- İndigo Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
DyStar	60
Çin	39
ABD	1

Tablo 6- Kükürlü Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Clariant	56
DyStar	37
Assutex	5
Çin	2

Tablo 7- Asit Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Ciba	45
DyStar	26
Clariant	17
Yorkshire	6
Dohmen	4
Diğerleri	2

Tablo 8- VAT Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
DyStar	82
Braun	12
Atul (Benar)	5
Ciba	1

Tablo 9- Dispers Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
DyStar	25
Setaş	23
Çin	10
Clariant	10
Ciba	5
Dohmen	5
Polykrik	5
Güney Kore	3
Japonya	3
YCL	1
Tayvan	1
Diğerleri	10

Tablo 10- Pigment Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Kemiteks	32
DyStar	23
Ersa	16
Organik	9
DYO	6

Lamberti/Int.Colors/CHT	4
Metakim	4
Clariant	0,5
Diğerleri	4,5

Tablo 11- Katyonik Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Ciba	34
DyStar	24
Çin	20
Tayvan (TNT)	8
Belçika (Socolor)	5
İtalya (Kemcolor)	2
Diğerleri	7

Tablo 12- Direkt Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
Hindistan	32
Tayvan (Everlight)	23
Çin	14
DyStar	10
Duraner	8
Clariant	6
Yorkshire	5
Ciba	2

Tablo 13- Reaktif Boya Pazarı DyStar ve Rakiplerinin Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
DyStar	31,7
Tayland (Everlight-Solozol)	16,4
Hindistan	13,4
Ciba	12,7
Kore (Oh-Young-Rifa-Kisko)	10
Japonya (Sumitomo)	4
Eksoy	2,4
Tayland	2,4
Endonezya	2,3
Clariant	2,2
Ostacolor	1,3
Setaş	0,6
Duraner	0,3
Yorkshire	0,2
NTS	0,1

DyStar'ın pazar payları indigo boyada %60, kükürlü boyada %37, Asit boyada %26, Vat boyada %82, reaktif boyada ise %31'dir. Öte yandan DyStar'ın reaktif boya pazarındaki toplam cirosu 57.000.000.000 TL'ye ulaşmaktadır. Tarafların bu pazarlardaki paylarının ve cirolarının 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde belirlenen %25'lik ve 25 trilyon TL'lik eşikleri geçmesi nedeni ile bildirilen devralma izne tabidir.

İlgili pazarlara bakıldığında özellikle indigo boya pazarı ile Vat boya pazarında DyStar'ın büyük bir pazar gücüne sahip olduğu görülmektedir. Öte yandan bu

pazarlardaki rakiplerin az sayıdaki küçük firmalardan oluşması DyStar'ın bu pazarlardaki gücünü artırmaktadır. Alıcı WT Fünfzigste'nin ilgili pazarlarda faaliyetinin olmaması nedeniyle devralma işlemi sonucunda gerek indigo ve vat boya pazarlarının gerekse diğer pazarların yapılarında herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Bu bakımdan bildirilen devralma işlemi neticesinde ilgili pazarlarda hakim durum yaratılması yahut mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.3.2. Rekabet Yasağı

Taraflar arasında imzalanan Hisse Alım Anlaşması'nın 18. maddesinde satıcılar üzerine getirilen yan kısıtlama niteliğindeki, rekabet yasağına yer verilmiştir. Bu maddeye göre; kapanışı izleyen dört yıllık bir dönem içinde satıcılar Türkiye'yi de kapsayan, Avrupa Birliği dışındaki bölgelerde, devre konu olan ürünlerle ilgili alanlarda bir işle meşgul olmayacak veya böyle bir işten yarar sağlamayacaktır.

Devralmalarda alıcıların satıcılara getirdiği rekabet yasakları, alıcıların yatırımlarının değerinden tam olarak yararlanmalarının bir aracı olarak görülmektedir. Ortak girişimlerde ise rekabet yasakları, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasında rekabetçi davranışların koordinasyonuna yol açılmaması gerekliliği nedeniyle ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili pazardan çekilmelerini ve böylelikle yeni ekonomik birimin fiili ya da potansiyel rakibi olma imkanlarının ortadan kalkmasını sağlamaktadır. Bu özellikleriyle gerek devralma işlemlerinde satıcılara getirilen rekabet yasakları, gerekse ortak girişim işlemlerinde ana teşebbüslere getirilen rekabet yasaklarının yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gerekli oldukları kabul edilmektedir.

Genel olarak rekabet yasaklarının yan sınırlama kavramı çerçevesinde yoğunlaşma işlemi ile birlikte değerlendirilebilmesi için, yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma kriterinin yanı sıra "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini de sağlaması gerekmektedir. Bu kriterler çerçevesinde yukarıda değinilen rekabet etme yasaklarına ilişkin hükümlerin değerlendirilmesi gerekmektedir.

H.3.2.1. Sadece Taraflar Açısından Kısıtlayıcı Olma İlkesi

Yan sınırlamalara ilişkin düzenlemelerin, yoğunlaşmanın tarafları olan teşebbüslere yönelik olması, üçüncü kişi ya da teşebbüslerin ekonomik davranışlarını etkileyecek ya da bu teşebbüslerin zararına olacak herhangi bir kısıtlama içermemesi gerekmektedir. Bu genel prensip çerçevesinde devralma işlemlerinde; satıcıya, satıcının bağlı kuruluşlarına ya da satıcının temsilcilerine, ortak girişim işlemlerinde ise kontrolü paylaşan ortaklara rekabet yasakları getirilmesi makul sayılmaktadır.

Bildirilen devralma işleminde rekabet yasağı satıcı konumundaki Bayer AG, Hoechst AG ve BASF AG üzerine getirilmiştir. Bu bakımdan ilgili rekabet yasağının sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olduğu anlaşılmaktadır.

H.3.2.2. Orantılılık İlkesi

Bir kısıtlamanın yan sınırlama olarak kabul edilmesinde yalnızca kısıtlamanın niteliğinin değil aynı zamanda kapsamının, süresinin ve coğrafi uygulama alanının da işlemin yürütülebilmesi için gerekli olandan fazla sınırlanmış olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

DyStar'ın devredilmesine ilişkin rekabet yasağı süre yönünden değerlendirildiğinde, satıcılara getirilen rekabet yasağının süresinin devre konu şirkette ortaklıklarının sona ermesinden itibaren 4 yıl süre ile geçerli olacak şekilde düzenlenmiştir. Devralma işlemlerinde rekabet yasakları ile alıcılara getirilen koruma, alıcının müşteri bağımlılığını kazanabilmesi ve know-how devrinin söz konusu olduğu durumlarda bu devirden tam olarak yararlanabilmesi için satıcının rekabetçi davranışlarından korunması ihtiyacından doğmaktadır. Rekabet Kurulu kararlarında da bu nedenle genelde ticari itibar devrinin söz konusu olduğu işlemlerde iki yıl, ticari itibarla birlikte know-how devrinin gerçekleştiği işlemlerde ise üç yıllık rekabet etmeme süresi makul bulunmuştur. Diğer yandan satıcıya olan müşteri bağımlılığının iki yıldan daha uzun süreceğinin ya da devredilen know-how'ın kapsam ve doğasının gerektirmesi gibi istisnai hallerde daha uzun süreli rekabet yasaklarına izin verilebilmesi imkanı da bulunmaktadır.

Taraflardan alınan 8.7.2004 tarihli yazıdan, incelenen devir işleminin know how devrini içermediği anlaşılmıştır. Bu nedenle, ilgili devralma işlemi bakımından rekabet yasağının devir işleminin gerçekleşmesinden sonraki iki yıllık dönem için öngörülmesinin makul olacağı kanaatine varılmıştır.

Bu bakımdan, satıcılar üzerine getirilen ilgili rekabet yasağının devir işleminin gerçekleşmesinden sonraki 2 yılı aşmayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. WT Fünfzigste Verwaltungs GmbH'nin DyStar Textilfarben KG ve DyStar GmbH'ın tüm hisselerini devralması işleminin tarafların ilgili ürün pazarında sahip olduğu toplam ciroları ve pazar payları yönüyle, 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olduğuna; bununla birlikte, bu işlemin aynı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasalardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığına;
2. Taraflar arasında imzalanan "Hisse Alım Anlaşması"nın 18. maddesinde yeralan rekabet yasağının süresinin iki yıla indirilmesi şartıyla devir işlemine izin verilmesine

04-49/663-167

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.